

vestindiske øers salg og med de velkendte angreb på »Parvus« og socialdemokraterne for deres forbindelse med ham. De øvrige emner vedrører navnlig dels forsvarssagen, dels den konservative politik i 1920'erne og -30'erne. Endelig slutes med Vigens artikler om retsopgøret efter besættelsen. Som et post scriptum følger et par aldeles charmerende artikler, der viser Vigen som havemand.

Vagn Dybdahl

Peder Tabor: Situationer og profiler. Erindringer om begivenheder og mennesker. (Fremad, 1967). 173 s.

Peder Tabor er en fornem skribent, som det er en nydelse at læse. Det er beklageligt, at han er så reserveret, at han tier med meget, han som Social-Demokratens redaktør må vide besked om, eller at han i hvert fald ikke har valgt emner, som han kunne fortælle mere nyt om. Bogen består af 10 løststående afsnit; de tre behandler dansk politik: Staunings Lund-tale, baggrunden for 19. januar-erklæringen 1940 og krisen omkring Knud Kristensens afgang i 1947 og dannelse af det første ministerium Hedtoft. Bortset fra enkelte bemærkninger fra de implicerede, bringes der ikke nyt her. Fire artikler behandler episoder fra besættelsestiden; her gives det bedste i bogen dels i form af en brillant analyse af Harald Bergstedt, dels i en portrætskitse af H. P. Sørensen. Afsnit om Skjoldborg og Jørgen Nielsen uddyber forståelsen af de to digtere – her er det netop også Tabors erindringer, som danner grundlaget. Et stykke om Andelsbankens krak giver noget om Steinckes stilling over for spørgsmålet om retsforfølgelse mod bankens ledelse.

Vagn Dybdahl

Ebbe Munck: Døren til den frie verden. Erindringer 1939–1945. (Gyldendal, 1967). 269 s.

Ebbe Munck indleder selv sin bog med den bemærkning, at læseren forhåbentlig hurtigt vil erfare, at bogen ikke gør krav på at være historieskrivning. Dernæst minder han om, at hans dagbog fra 2. verdenskrig i en årrække har været til disposition for historikere gennem aflevering til Rigsarkivet. Dette er rigtigt, og det må erkendes, at om større og mere væsentlige forhold bringer disse erindringer ikke noget, som ikke er kendt, navnlig fra Jørgen Hæstrups bøger. Alligevel forekommer udgivelsen fuldt berettiget.

Erindringerne giver en række nye enkeltheder både om begivenheder og personer. Dette har naturligvis sin værdi. Mere betydningsfuldt, og hvad Hæstrup ikke har opholdt sig ved, er dog det indblik, bogen giver i Ebbe Muncks forudsætninger for at indtage den centrale position som modstandsbevægelsens »gesandt«, kontaktmænd, administrator m. m. i Stockholm, herunder også de personlige egenskaber, der var nødvendige. Det var bl. a. evne til at opnå fortrolighed hos vidt forskellige mennesker, kundskaber, mæglertalent, mod og beskedenhed. Det er formentlig også et udslag af disse evner og egenskaber, som gør, at de kun højst indirekte fremgår af teksten.

Teksten er rent kronologisk, og da der tilmed hverken er indholdsfortegnelse eller sagregister, bliver bogen noget vanskelig at benytte, når man vil følge en bestemt sag. Påfaldende er det også, at mens der stadig søges givet den almindelige baggrund i den danske udvikling, mangler der ofte baggrund for de forskellige personer, som pludselig optræder på arenaen.